

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1127

Vragen van het lid **Dijk** (SP) aan de Minister van Financiën over *het sluiten van filialen van de Volksbank* (ingezonden 12 december 2024).

Antwoord van Minister **Heinen** (Financiën) (ontvangen 27 januari 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 881.

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het sluiten van filialen van de Volksbank zoals beschreven in bijgevoegd Telegraaf-artikel?¹ Vindt u dit een goede ontwikkeling?

Antwoord 1

Ja, daar ben ik van op de hoogte. De Volksbank maakte op 19 november 2024 haar transformatieplannen bekend. De Volksbank bepaalt zelfstandig haar commerciële strategie. Zowel NLFI als ik hebben geen invloed op de commerciële en operationele keuzes die de Volksbank maakt. Dit is aan het bestuur van de bank. In het kader van de ACM-maatregelen mogen NLFI en de staat zich niet bemoeien met de commerciële strategie van de Volksbank, zoals het aantal filialen of de keuze voor een merknaam.

Vraag 2

Bent u op de hoogte van het feit dat een politieke meerderheid tegen privatisering van de Volksbank is? Wat vindt u daarvan? Kan die meerderheid in de Kamer invloed hebben op het besluit om filialen al dan niet te sluiten?²

Antwoord 2

Ja, daar ben ik van op de hoogte. Ik heb eerder aangegeven hoe ik naar de toekomst van de Volksbank kijk, mede in het licht van het NLFI-advies over de verschillende opties.³ Zie verder het antwoord op vraag 1.

Vraag 3

Kunt u aangeven en onderbouwen of de reorganisatie sowieso nodig is? Bent u gevoelig voor het feit dat er veel banen worden geschrapt?

¹ De Telegraaf, 9 december 2024, <https://www.telegraaf.nl/financieel/537014726/honderden-vestigingen-regio-bank-en-sns-gaan-dicht-verlies-van-700-tot-750-voltijdsbanen>

² NRC, <https://www.nrc.nl/nieuws/2024/11/29/reorganisatie-volksbank-ook-noodzakelijk-als-we-in-staatshanden-blijven-a4874980>

³ Kamerstukken II, 2024–2025, 33 532, nr. 99.

Antwoord 3

De Volksbank heeft geconcludeerd dat voor haar missie van een duurzame en toegankelijke bank ingrijpende maatregelen noodzakelijk zijn. Daarom acht de Volksbank het nodig om haar bedrijfsmodel en processen te vereenvoudigen en te verbeteren om zo haar commerciële en operationele slagkracht te versterken. Ook moet de Volksbank grote investeringen doen om te voldoen aan wet- en regelgeving.

Vraag 4

Denkt u dat de Kamer na haar besluit om de Volksbank niet te verkopen, nu ook reorganisatie moet tegengaan? Zo ja, wat kan u doen om banenverlies tegen te gaan?

Antwoord 4

De Volksbank bepaalt zelfstandig haar commerciële strategie. Zowel NLFI als ik hebben geen invloed op de commerciële en operationele keuzes die de Volksbank maakt. Dit is aan het bestuur van de bank. In het kader van de ACM-maatregelen mogen NLFI en de staat zich niet bemoeien met de commerciële strategie van de Volksbank, zoals het aantal filialen of de keuze voor een merknaam.

Vraag 5

Vindt u dat een Volksbank gebaat is bij goede service? Zo ja, horen daar service filialen bij?

Antwoord 5

Ik vind het belangrijk dat alle banken toegankelijke dienstverlening aanbieden aan hun klanten. Dit geldt dus ook voor de Volksbank. Zie verder antwoord op vraag 1.

Vraag 6

Vindt u dat de maatschappelijke functie van de Volksbank in private handen het beste gewaarborgd kan blijven zoals bestuursvoorzitter Boekhorst zegt?⁴

Antwoord 6

Het aandeelhouderschap in de Volksbank wordt ingevuld op afstand. Het aandeelhouderschap is belegd bij NLFI. Als gevolg van ACM-maatregelen is het NLFI en de staat niet toegestaan zich te bemoeien met de commerciële strategie van de Volksbank, bijvoorbeeld als het gaat om de vormgeving van toegankelijke dienstverlening.⁵ Ik deel daarom niet dat het behoud van de Volksbank als staatsdeelneming beter zou bijdragen aan de borging van publieke belangen dan de andere sectorbreed genomen maatregelen, zoals de afspraken over toegankelijkheid van dienstverlening binnen het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB).

Vraag 7

Wat vindt u van een publieke bank conform het voorstel van de SP? Kan deze wellicht ook het maatschappelijk belang van Volksbank waarborgen?⁶

Antwoord 7

Ik heb kennisgenomen van het voorstel van de SP om een publieke depositobank op te richten als alternatief voor sparen bij private banken. Ten behoeve van het rapport «beleidsrichtingen voor een weerbare bankensector» is onder meer onderzoek gedaan naar de wenselijkheid van een publieke depositobank.⁷

Hieruit blijkt weinig ruimte voor een levensvatbare publieke depositobank in het huidige bankenlandschap. Het beoogde doel van een publieke depositobank is het bieden van een publiek alternatief voor veilig sparen en het

⁴ NRC, <https://www.nrc.nl/nieuws/2024/11/29/reorganisatie-volksbank-ook-noodzakelijk-als-we-in-staatshanden-blijven-a4874980>

⁵ ACM (2013). Maatregelen in verband met de overdracht van aandelen in SNS Reaal door de Staat aan NLFI, gedateerd 7 november 2013.

⁶ SP.nl/nieuws, 24 juni 2020, <https://www.sp.nl/nieuws/2020/06/tweede-kamer-bespreekt-sp-initiatief-100-veilig-sparen-en-betalen>

⁷ Kamerstukken II, 2023–2024, 21 501-07, nr. 2022.

voorzien in concurrentie met commerciële banken op de spaarmarkt. Spaargeld is, met het depositogarantiestelsel, reeds tot € 100.000 per deposant per bank gegarandeerd. De deposito's van een publieke spaarbank zouden dan ook alleen mogelijk veiliger zijn voor deposito's boven de DGS-grens van € 100.000 per deposant. Tegelijkertijd zou een publieke depositobank wel moeten voldoen aan alle geldende wettelijke eisen die voor (commerciële) banken gelden. Daarbij moet een publieke bank rendabel kunnen opereren zonder staatssteun. Om veilig sparen ook te garanderen voor spaarders met meer dan € 100.000 spaargeld, zou een publieke spaarbank moeten investeren in laag renderende staatsobligaties of het geld van depositanten direct bij de Europese Centrale Bank moeten stallen. Met dit beperkte rendement kan een publieke depositobank niet concurreren met private banken.

Gelet op deze overwegingen vind ik het niet reëel en niet wenselijk dat een publieke depositobank wordt ingezet voor het borgen van één of meer publieke belangen in de financiële sector. Zoals ik in mijn brief van 9 december 2024 aan uw Kamer schreef, vind ik wel dat sectorbrede maatregelen nodig zijn om de spaarmarkt te verbeteren en andere publieke belangen te borgen.⁸ De concrete vervolgstappen met betrekking tot de spaarmarkt heb ik eerder met uw Kamer gedeeld met daarbij de toezegging uw Kamer op de hoogte te houden over de voortgang.⁹

⁸ Kamerstukken II, 2024–2025, 33 532, nr. 99.

⁹ Kamerstukken II, 2024–2025, 32 013, nr. 298.